

PŘÍRODOPIS 9A a 9B: pondělí 23. až pátek 27. března 2020

Celý zápis bude v sešitě, vše bude zkontrolováno na první hodině po nástupu do školy. V případě dotazů mě kontaktujte na mail: polivkova@zsvyhlidka.cz

ÚKOLY 9A a 9B:

- Přečíst kapitolu Vnější geologické děje (str. 71–73)
- Podívat se v archivu České televize – pořad Přidej se – díl Meandry řeky Moravy (stačí zadat do googlu: "přidej se meandry řeky Moravy")

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1129337346-pridej-se/406235100163002-meandry-reky-moravy>

ZÁPIS

Působení zemské přitažlivosti

- způsobuje pohyb zvětralin, půdy, vody (včetně ledovců a sněhu) → z výše položených míst do nížin
- rychlost pohybu je závislá především na sklonu svahu
- zvýšení rizika: při zemetřesení, sopečné erupci, odlesňování

Rozlišujeme pohyb:

- náhlý – sesuvy podmáčené půdy, řízení kamenů nebo celých bloků hornin
- pozvolný

Působení vody

- odnos úlomků, jejich přemísťování, zaoblování, zmenšování a usazování

1. Činnost tekoucí vody

- tekoucí voda je významný činitel, který se podílí na modelování terénu
- rychlost eroze a sedimentace je dána: sklonem dna řeky, geologickým podložím a množstvím protékající vody
 - rušivá činnost: vymílání zemského povrchu a odnos částic půdy a hornin → tzv. vodní eroze (zjm. na horním toku řeky)
 - tvořivá činnost: usazování naplavenin → tzv. sedimentace

Řeky

horní tok řeky – údolí ve tvaru "V", prudký proud přenáší velké kusy hornin (hloubkové eroze), vytvářejí se peřeje a vodopády

střední tok řeky – proud se zpomalí → unášené úlomky hornin se proto usazují a vytvářejí údolní nivu; řeka se klikatí → vytváří zákruty = meandry (boční eroze)

dolní tok řeky – převažuje usazovací činnost, vytvářejí se nivy se složitými soustavami meandrů, slepá ramena